

Arbeidsdepartementet

Resultatområde 73 Sosiale tjenester

Innledning

Fylkesmannens oppgaver på resultatområdet 73 Sosiale tjenester er knyttet til lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, og forskrifter gitt i medhold av denne.

Fylkesmannen skal bidra til regjeringens arbeid med å redusere ulikheter, utjevne økonomiske og sosiale forskjeller og bekjempe fattigdom.

Kommunene har i henhold til Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen ansvar for å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet, samt bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

Fylkesmannen skal gjennom iverksettings-, samordnings- og veiledningsoppgaver bidra til at kommunene ivaretar dette ansvaret på en god måte. Tiltak rettet mot de sosiale tjenestene i NAV skal bidra til å styrke rettssikkerheten og sikre forsvarlige tjenester.

Likeverdig partnerskap mellom kommune og stat er en av de viktigste forutsetningene for NAV-reformen. Fylkesmannen skal som det sentrale samordningsorganet overfor kommunene på regionalt nivå, bidra til et aktivt kommunalt medeierskap i NAV. Fylkesmannens dialog med kommunene skal føre til en sterkere forankring av partnerskapet i kommunal ledelse, både på et strategisk og forvaltningsmessig nivå.

NAV har utarbeidet en virksomhetsstrategi for Arbeids- og velferdsetaten. For 2012 er de fire prioriterte innsatsområdene Arbeid først, Pålitelig forvaltning, Aktive brukere og Løsningsdyktig organisasjon. Strategien vil ligge til grunn for etatens arbeid i NAV-kontorene. Det er viktig at Fylkesmannen gjør seg kjent med strategien og hvilke hovedgrep som iverksettes.

Fylkesmannen og NAV Fylke har begge ansvar knyttet til partnerskapet og iverksettelse av kompetansetiltak. Alle formidlings- og kompetansetiltak på ansvarsområdet skal samordnes med NAV Fylke. Fylkesmannen skal delta i en felles regional samarbeidsarena med fylkesdirektør i NAV og KS, for å etablere en felles strategisk ramme rundt partnerskapet i fylket og sikre samordning av ulike kompetansetiltak rettet mot NAV-kontorene. Samarbeidsarenaen koordineres av fylkesdirektøren i NAV.

For å iverksette målrettede tiltak og videreformidle relevant informasjon til sentrale myndigheter, er det viktig at Fylkesmannen har god kunnskap om utvikling av levekårsforholdene i kommunene. Fylkesmennene skal derfor systematisere og anvende aktuelle data fra blant annet Kostra og ny folkehelseprofil, om levekårsforhold for vanskeligstilte med særlig oppmerksomhet overfor barn og unge. Fylkesmannen skal bruke innhentede data for å vurdere egen innsats på de enkelte satsingsområdene.

Tilstanden og utviklingen av levekår er ulike kommunene imellom. I gjennomføringen av tiltak i regjeringens fattigdomssatsing, er det viktig at fylkesmannen prioriterer ressursinnsatsen overfor kommuner med særlige utviklingsbehov.

Fylkesmannen har flere virkemidler overfor kommunene som bidrar til å styrke levekårs situasjonen for vanskeligstilte innbyggere. Fylkesmannen skal samordne sine virkemidler, herunder statlig tilskudd, på tiltaksområder som har delvis overlappende målgrupper som Opptrappingsplanen mot rus, kvalifiseringsprogrammet, psykisk helsearbeid, boligsosialt arbeid og arbeid med utsatte barn og unge. Det er viktig at tiltak som initieres overfor kommunene inngår i en helhetlig og samlet innsats mot fattigdom lokalt.

I 2012 skal Fylkesmannen særlig prioritere:

- Lovforståelse og lovanvendelse, med særlig fokus på barn og unge og i samsvar med nytt rundskriv til lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen
- Kvalifiseringsprogram og tilhørende stønad

73.1 Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Lov av 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen trådte i kraft 1. januar 2010. Forskrift om individuell plan og forskrift om internkontroll ble vedtatt med hjemmel i loven 19. november 2010, og trådte i kraft fra samme dato. Det er 16. desember 2011 gitt forskrift om sosiale tjenester for personer uten bopel i Norge, og 21. desember 2011 gitt forskrift om kvalifiseringsprogram. Forskriftene trådte i kraft 1. januar 2012. Arbeids- og velferdsdirektoratet utarbeider rundskriv til loven og forskrifter gitt i medhold av denne. Rundskrivet ferdigstilles våren 2012.

I rundskrivet vil det særlig bli lagt vekt på at formålsbestemmelsen og kravet til forsvarlighet skal ligge til grunn for forvaltning av loven. I tillegg vil fokuset på barn og unges særskilte behov styrkes.

Fylkesmennene skal i samarbeid med Arbeids- og velferdsdirektoratet sikre opplæring i loven, forskriftene og rundskrivet til ansatte i NAV-kontorene og samarbeidende instanser. Det er nedsatt en arbeidsgruppe med deltakere fra direktoratet, fylkesmennene og Statens helsetilsyn som utarbeider opplegg til bruk i opplæringen. Opplæringen legger vekt på sentrale temaer i rundskrivet og funn avdekket gjennom tilsyn. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil gjennom eget brev gi nærmere oppdrag om opplæringen når rundskrivet foreligger.

Oppdrag

Fylkesmannen skal

- Behandle saker etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, med forskrifter.

- Holde opplæring for ansatte i NAV, og eventuelt andre ansatte i kommunen, om lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, i tilknytning til nye forskrifter og nytt rundskriv høsten 2012. opplæringen skal koordineres med NAV Fylke.
- Informere og veilede kommunene om internkontrollplikten etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.
- Gi NAV-kontorene råd og veiledning for å sikre forsvarlige tjenester. På bakgrunn av funn i tilsyn og klagesaksbehandling, skal det legges vekt på kartlegging av tjenestemottakernes behov, med særlig oppmerksomhet mot barn og unges behov, og at det foretas individuelle vurderinger i alle saker.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510) og kapittel 0621.

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov av 18. desember 2009 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen](#)
- [Lov av 16. juni 2006 om arbeids- og velferdsforvaltningen](#)
- [Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen § 14a, gjeldende fra 1.2.2010](#)
- [Forskrift av 19. november 2010 om individuell plan i arbeids- og velferdsforvaltningen](#)
- [Forskrift av 19. november 2010 om internkontroll for kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen](#)
- [Forskrift av 16. desember 2011 nr 1251 om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge](#)
- [Forskrift 21. desember 2011 nr 1471 om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad](#)
- Rundskriv I-1/93 Lov om sosiale tjenester m.v. (Dokumentet er ikke tilgjengelig elektronisk)
- Rundskriv I-1/94 Tilleggsrundskriv til rundskriv I-1/93 Lov om sosiale tjenester m.v. (Dokumentet er ikke tilgjengelig elektronisk)
- [Rundskriv I-34/2001 Sosialtjenesteloven kapittel 5 , IS-6/2004 og IS-17/2005](#)
- [Rundskriv A-2/2011 Statlige veiledende retningslinjer for utmåling av økonomisk stønad til livsopphold](#)
- [Rundskriv U-5/2003 Veileder for kvalitetskrav til midlertidig husvære etter lov om sosiale tjenester § 4-5](#)
- Rundskriv I-11/2000 Kriminalomsorgens og sosialtjenestens ansvar for sosiale tjenester og økonomisk stønad til innsatte i fengselsvesenets anstalter mv
- [Rundskriv G-8/2006 Samarbeid mellom kommunehelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten, kommunes sosialtjeneste og kriminalomsorgen overfor innsatte og domfelte rusmiddelavhengige](#)
- [Ot.prp. nr. 103 \(2008-2009\), Om lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen](#)

Flere av rundskrivene nevnt over skal erstattes av nytt rundskriv i løpet av våren 2012, men legges til grunn inntil videre.

Resultatkrav

- 90 % av sakene etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, med tilhørende forskrifter, skal være behandlet innen tre måneder.
- Alle ansatte i NAV som forvalter og anvender lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen skal ha mottatt tilbud om opplæring i tilknytning til nye forskrifter og nytt rundskriv, jf omtale under pkt 73.2.

Rapportering

- Rapportering til Statens Helsetilsyn.
- Se rapporteringskrav under punkt 73.2.

73.2 Sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen – formidlingstiltak og kompetanseutvikling

Fylkesmannen skal utforme og iverksette kompetanse-, utviklings- og formidlingstiltak innenfor de sosiale tjenestene, samt informere kommunene om tilskuddsordningen om barnefattigdom, og stimulere kommuner med behov til å søke. Kompetansetiltakene skal ta sikte på å styrke integreringen og utviklingen av de sosiale tjenestene i NAV-kontorene og bidra til at tjenestene er samordnet med øvrige kommunale tjenester utenfor kontorene. Tiltakene skal utformes med vekt på en helhetlig tilnærming hvor koordinering og samhandling står sentralt. Det vises i denne sammenheng til Arbeids- og velferdsdirektoratets Mål- og disponeringsbrev til NAV Fylke for 2012. Et viktig ledd i kompetanseutviklingen er også å bidra til at erfaringer fra lokale/kommunale forsøk blir spredt, slik at flere kan ha nytte av erfaringene.

Fylkesmannen og NAV fylke har et felles ansvar for at kompetansetiltak overfor NAV-kontorene samordnes. Dette gjelder særlig satsinger med delvis overlappende målgrupper, som for eksempel Nasjonal strategiplan for arbeid og psykisk helse, kvalifiseringsprogrammet, Opptappingsplan for rusfeltet, tiltak for utsatte barn og unge og boligsosialt arbeid.

I 2012 vil direktoratet beslutte en egen kompetansestrategi for arbeids- og velferdsforvaltningen. Det er viktig at fylkesmannen sammen med NAV fylke bidrar til at strategien tilrettelegges i fylket og at virkemidlene som blir tatt i bruk er samordnet.

Det planlegges i 2012 å innføre en standard for arbeidsrettet brukeroppfølging i NAV-kontorene. Standarden omhandler alle fasene i oppfølgingen av brukere og er en tydeliggjøring av vedtatt oppfølgingsmetode i NAV. Standarden skal sikre at ansatte får tilgang på rutiner, regler og faglige referansemateriell som skal ligge til grunn for oppfølging av brukeren. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil spesifisere Fylkesmannens rolle og bidrag i dette arbeidet i eget brev.

Det vises for øvrig til at Fylkesmannen har en rolle som meklingsinstans i tvister mellom arbeids- og velferdsetaten og kommunene, jf. [Forskrift 12.03.2007 om tvisteløsning mellom NAV og kommune](#)

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- Iverksette kompetansehevede tiltak gjennom opplæring og faglige nettverk for samarbeid på tvers av ansvarslinjene sammen med NAV Fylke, og sikre at tiltakene er samordnet.
- I sin dialog med ledelsen i kommunene understøtte et aktivt medeierskap i partnerskapet mellom stat og kommune.
- Følge med på og anvende data om levekårsutviklingen i fylket og i kommunene.
- Sammen med direktoratet utvikle nasjonalt anbefalte kommunale indikatorer til bruk i lokale målekort i NAV-kontorene. Direktoratet vil komme tilbake til et opplegg for dette.

- Fylkesmannen i Hordaland skal, sammen med Fylkesmannen i Rogaland og Fylkesmannen i Troms, videreføre arbeidet med tilbakeføring gjennom utdanning og arbeid (TAFU-prosjektet) i henhold til prosjektplanen. Se detaljer embetsoppdrag fra Kunnskapsdepartementet.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510) og delfinansiert over kapittel 621 i Prp 1 S Arbeidsdepartementet.

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov av 18. desember 2009 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen](#)
- [Lov av 16.juni 2006 om arbeids og velferdsforvaltningen](#)
- [Rundskriv H-2143 \(2004\) Retningslinjer for fylkesmannens samordning av statlig styring av kommunesektoren](#)
- [St. prp nr. 46 \(2004-2005\) Ny arbeids- og velferdsforvaltning](#)
- [Ot.prp. nr. 103 \(2008-2009\) Om lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen](#)
- [Ot.prp.nr.47 om lov om arbeids- og velferdsforvaltningen](#)
- [St.meld. nr. 9 \(2006-2007\) Arbeid, velferd og inkludering](#)
- [Opptrappingsplan for rusfeltet \(St.prp. nr. 1 2007-2008\)](#)
- [Handlingsplan mot fattigdom - Vedlegg til St.prp. nr. 1 \(2006-2007\) - Statsbudsjettet 2007](#)
- [Handlingsplan mot fattigdom status - 2008 og styrket innsats 2009 – Vedlegg til St.prp. nr. 1 \(2008-2009\) Statsbudsjettet 2009](#)
- [Nasjonal strategi for kvalitetsforbedring i sosial- og helsetjenesten.... og bedre skal det bli ! \(2005-2015\)](#)
- Handlingsplan I-0910 N, Kunnskap og brubygging, Sosialtenesta si førstelinje (1998-2001). (Dokumentet er ikke tilgjengelig elektronisk)
- [Kommunal- og regionaldepartementet: Konsultasjoner mellom staten og kommunesektoren – Fellesdokumentet 2006](#)
- [Kompetanse i NAV-kontoret](#)
- [Strategi for oppfølging av brukere i NAV](#)
- [Arbeidsevnevurderinger i NAV](#)
- [Nasjonal strategiplan for arbeid og psykisk helse 2007-2012](#)
- [www.nav.no/kommune/\(Sosiale tjenester/HUSK\)](http://www.nav.no/kommune/(Sosiale_tjenester/HUSK))

Resultatkrav

- Ha gjennomført tiltak og aktiviteter på en slik måte at de ulike satsingene og aktivitetene ses i sammenheng.
- Ha utviklet et opplegg for innhenting av aktuelle data for å følge levekårsutviklingen i fylket og i de enkelte kommunene.
- Vurdere om fylkesmannens egen innsats har ført til kvalitetsforbedringer i de sosiale tjenestene i NAV-kontoret ved hjelp av tilgjengelig data og indikatorer
- Alle tilskuddene på ansvarsområdet er samordnet.

Rapportering

- Gjennom årsrapportering (<http://arapp.fylkesmannen.no>)

73.3 Kvalifiseringsprogrammet

Kvalifiseringsprogrammet er et av regjeringens viktigste tiltak for å bekjempe fattigdom. Kvalifiseringsprogrammet med tilhørende stønad retter seg mot personer med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne. Dette handler i stor grad om personer som ellers vil være avhengig av økonomisk sosialhjelp som hovedinntektskilde over lengre perioder.

Fylkesmannen skal være hovedkontaktpunkt for kvalifiseringsprogrammet på fylkesnivå. Fylkesmannen skal i samarbeid med NAV Fylke følge opp ordningen med kvalifiseringsprogram i NAV-kontorene. Dette innebærer å gi informasjon, bistå med råd og veiledning, samt tilby kompetansehevende tiltak til ledelse og ansatte i NAV-kontorene.

Fylkesmannen skal i samarbeid med NAV Fylke gi informasjon, bistå med råd og veiledning, samt utarbeide en felles kompetanseplan for arbeidet med kvalifiseringsprogrammet. Fylkesmannen og NAV Fylke skal videreføre et forpliktende samarbeid både på styringsnivå og fagnivå. Fylkesmannen skal i sin samhandling med kommunene understreke det felles kommunale og statlig eierskapet i kvalifiseringsprogrammet.

Oppdrag

I arbeidet med kvalifiseringsprogrammet har Fylkesmannen følgende oppgaver:

- Se til at NAV-kontorene tilbyr kvalifiseringsprogrammet til alle personer som fyller vilkårene for deltakelse.
- Formidle kunnskap, iverksette kompetansehevende tiltak og gi veiledning til ledelse og ansatte i NAV-kontorene.
- Gi opplæring til ansatte i NAV-kontorene om bestemmelsene i kvalifiseringsprogrammet i forbindelse med nye forskrifter og nytt rundskriv til lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Dette skal gjøres i samarbeid med Arbeids- og velferdsdirektoratet.
- Sikre at alle tiltaks- og kompetanseaktiviteter i kvalifiseringsprogrammet er samordnet med relevant oppgave- og kompetanseportefølje i regi av NAV Fylke.
- Bidra til å sikre forankringen av kvalifiseringsprogrammet hos i kommunens ledelse.
- I aktuelle fylker skal Fylkesmannen delta aktivt for at forsøksprosjektet Helhetlig prinsippstyrt metodisk tilnærming (HPMT) og forsøket "Fra fengsel til kvalifiseringsprogram" når sine målsettinger.

Finansiering

- Finansiert over kapittel 621 i Prop 1 S Arbeidsdepartementet.

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov av 18. desember 2009 nr 131: om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen](#)
- [Forskrift 21. desember 2011 nr 1471 om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad](#)
- [Ot.prp. nr. 70 \(2006-2007\) - Om lov om endringer i sosialtjenesteloven og i enkelte andre lover](#)
- Direktoratets nettsider om kvalifiseringsprogrammet: www.nav.no/kommune

Resultatkrav

- Ha utarbeidet felles kompetanseplan i samarbeid med NAV Fylke.
- Kvalifiseringsprogrammet er et fast tema i fylkesmannens dialog med fylkesdirektør.
- Alle i NAV-kontor som arbeider med kvalifiseringsprogrammet skal ha fått tilbud om opplæring, deltakelse i faglige nettverk eller tilpasset faglig veiledning.

- Alle ansatte som arbeider med kvalifiseringsprogram i NAV-kontorene, skal ha fått opplæring i bestemmelsene i ordningen, jamfør lov om sosiale tjenester i NAV med tilhørende forskrifter og rundskriv.

Rapportering

Fylkesmannen skal rapportere hvert tertial på kvalifiseringsprogrammet, spesielt med henblikk på innholdet og arbeidsprosessen rundt ordningen i NAV-kontorene. Nærmere ramme og mal for rapporteringen sendes i forkant av hvert tertial.

73.4 Utenrettslig økonomisk rådgivning

Gjeldsproblematikk utgjør en stor del av problemkomplekset til mange brukere av NAV-kontorene. Økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning skal bidra til at enkeltpersoner og den enkelte husstand får kontroll over sin private økonomi. Fylkesmannen skal sikre informasjon og bevissthet omkring økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning og bidra til god kvalitet på rådgivningen i NAV-kontorene og hos andre aktører i kommunene.

Fylkesmannsembetene i Oslo- og Akershus, Hordaland og Sør-Trøndelag er tilført stillingsressurser med formål om å bistå samtlige fylkesmannsembeter med kompetansehevende tiltak og gi generell råd og veiledning. Deres rolle er også å bistå Arbeids- og velferdsdirektoratet i å utarbeide og oppdatere kursmaterieell og vedlikehold av en pool for forelesere, samt delta i sentral arbeidsgruppe med formål å videreutvikle arbeidet med økonomisk rådgivning i kommunene.

Fylkesmannen arbeid med økonomisk rådgivning skal sees i sammenheng med de øvrige innsatsområdet i regjeringens fattigdomssatsing.

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- Gjennomføre oppfølgingskurs, videregående kurs og grunnkurs i økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning.
- Gi råd til sentrale myndigheter om utviklingstrekk i tjenestefeltet.
- Informere om økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning, og formidle erfaringer fra forsøk og utviklingstiltak overfor ansatte i NAV-kontoret og kommunen for øvrig.
- Fylkesmannen skal bidra til at kommunene forankrer ansvaret for utenrettslig økonomisk rådgivning i kommunens ledelse.
- Fylkesmannen skal være en aktiv pådriver for at økonomirådgivningstelefonen 800-GJELD gjøres kjent for ansatte i NAV-kontorene og andre aktuelle kommunale tjenester.
- Fylkesmannen skal bidra til å styrke det interkommunale samarbeidet rundt økonomisk rådgivning, herunder skape et tettere samarbeid med namsmenn om økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning i kommuner og NAV-kontor.

Finansiering

Finansiert over kapittel 621 i Prop 1 S Arbeidsdepartementet.

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov av 18. desember 2009 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen \(om råd og veiledningsplikt\)](#)

- [Lov om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner \(Gjeldsordningsloven\) av 17. juli 1992 nr. 99](#)
- [Handlingsplan mot fattigdom - Vedlegg til St.prp. nr. 1 \(2006-2007\) - Statsbudsjettet 2007](#)
- [Handlingsplan mot fattigdom status - 2008 og styrket innsats 2009 – Vedlegg til St.prp. nr. 1 \(2008-2009\) Statsbudsjettet 2009](#)
- [Oppdragsrapport nr. 12. 2010. Christian Poppe, SIFO. Interkommunalt samarbeid om økonomisk rådgivning.](#)
- [Oppdragsrapport nr. 4. 2010. Christian Poppe, SIFO. 800GJELD.](#)

Resultatkrav

- Ha kartlagt og iverksatt tiltak overfor kommuner som vil kunne ha nytte av interkommunalt samarbeid med formål å styrke tjenestetilbudet
- Ha gjennomført oppfølgingskurs, videregående kurs og grunnkurs i økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning
- Ha oppdatert status om kommunenes arbeid med økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning, blant annet ved hjelp av tilgjengelig statistikk, herunder KOSTRA.
- Ha formidlet og spredt erfaringer fra lokale og nasjonale tiltak som gjøres på området

Rapportering

Gjennom årsrapporteringen skal det gis en generell redegjørelse på hvordan oppdraget er gjennomført, spesielt hvilke kurs som er gjennomført og antall deltakere på kursene. Det skal rapporteres på resultatkravene. Se rapporteringskrav under punkt 73.2.

73.5 Boligsosialt arbeid

Det boligsosiale arbeidet skal sikre at vanskeligstilte skal få mulighet til å leve og bo selvstendig og sikre varige botilbud. Det boligsosiale arbeidet skal også fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltagelse i samfunnet. Tjenestemottakere som ikke klarer å ivareta sine interesser på boligmarkedet, skal sikres individuell plan og vedtak på tjenestene.

Fylkesmannen skal følge opp satsingen med å forebygge og bekjempe bostedsløshet gjennom videreføringen av den nasjonale strategien – *På vei til egen bolig*. Fylkesmannen skal sammen med Arbeids- og velferdsdirektoratet forvalte tilskudd til boligsosialt arbeid slik at tilskuddet bidrar til å oppnå resultatmålene i strategien.

Ungdom, yngre voksne og fattige barnefamilier skal spesielt prioriteres i 2012. Fylkesmannen bes spesielt om å målrette embetets arbeid ut mot kommuner som har de største boligsosiale utfordringene og mot kommuner som mottar tilskudd.

Oppdrag

Fylkesmannen skal

- Følge opp og veilede kommuner som har de største boligsosiale utfordringer for å sikre overgang til varige boliger og god faglig kvalitet i oppfølgingstjenestene.
- I samarbeid med Husbankens regionkontor utarbeide og gjennomføre tiltak som bidrar til å øke den faglige kompetansen for ansatte som arbeider med boligsosialt arbeid.
- Enkelte embeter skal bistå Arbeids- og velferdsdirektoratet med å følge opp forsøksprosjekter knyttet til tjenesteutvikling på gitte områder: videreutdanning i metodisk

boligsosialt arbeid m.m. Invitasjon og nærmere presisering vil bli gitt i eget brev fra Arbeids- og velferdsdirektoratet.

- Sammen med Arbeids- og velferdsdirektoratet forvalte øremerkede tilskudd til boligsosialt arbeid i tråd med gjeldene regelverk og søknadskriterier. Informasjon om den praktiske tilretteleggingen gis i eget brev fra Arbeids- og velferdsdirektoratet.
- Følge opp og veilede kommunene som har mottatt boligsosialt tilskudd for å sikre forankring, framdrift og faglig kvalitet, samt videreføring etter endt tilskuddsperiode. Spesielle utfordringer som avdekkes gjennom rapportering fra kommunene skal møtes med tiltak.

Finansiering

Finansiert over kapittel 621 i Prop 1 S Arbeidsdepartementet.

Bakgrunnsinformasjon

- [Rundskriv U-10/2002 Boligsosialt arbeid og bistand til å mestre et boforhold](#)
- [Handlingsplan mot fattigdom – vedlegg til St.prp. nr. 1 \(2009-2010\) fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet](#)
- [St.meld. nr. 23 \(2003-2004\) Boligpolitikken](#)
- [Strategien På vei til egen bolig](#)
- www.nav.no/kommune (Sosiale tjenester/Boligsosialt arbeid)

Resultatkrav

- Ha bidratt til å redusere bruken av midlertidige botilbud.
- Ha bidratt til å øke rettssikkerheten for mottakere av tjenesten, ved at flere personer får vedtak på tjenester og at flere personer får individuell plan, jf rapporteringen fra kommunene.
- Ha samordnet forvaltningen av tilskudd og kompetansetiltak med Husbanken regionalt

Rapportering

Fylkemannen skal rapportere i årsrapporteringen om embetets arbeid innen det boligsosiale arbeidet. Rapporten skal inneholde oversikt over gjennomførte aktiviteter, type bistand til kommunene, herunder om det er gitt råd og veiledning, vise til resultater kommunene har oppnådd og hvilke utfordringer kommunene står overfor (se rapporteringskrav under punkt 73.2).

73.6 Barn og unge

Regjeringen legger vekt på at alle barn og unge skal gis muligheter til å delta og utvikle seg i samfunnet uavhengig av foreldrenes økonomiske og sosiale situasjon. Dette gjenspeiler seg blant annet i formålsparagrafen til lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

Loven skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Dette perspektivet skal gjenspeiles i Fylkesmannens rådgivning og kompetanseutvikling overfor kommunene på området.

Fylkesmannen har en rolle i å bistå kommunene med å følge utsatte barn og unge med særlig fokus på barn i sosialt og økonomisk vanskeligstilte familier, og ungdom som står i fare for eller har falt ut av skolen og som ikke er i arbeid.

Fylkesmannen i Nordland får i samarbeid med Arbeids- og velferdsdirektoratet et pådriveransvar for å forankre og formidle kunnskapen og erfaringene fra det nasjonale forsøket ”Ungdom i svevet”. Fylkesmannen i Nordland skal med utgangspunkt i erfaringene fra forsøket tilby veiledning overfor andre embeter som ønsker bistand i forbindelse med deres arbeid overfor unge i risiko.

Kompetanseoverføring på området skal skje i samarbeid med NAV Fylke, og skal komme hele NAV-kontoret til nytte. Arbeidet skal initiere utviklingsprosesser med utgangspunkt i lokale behov, bidra med kunnskapsstøtte og hjelp til dokumentasjon, og tilrettelegge for erfaringsutveksling og erfaringsformidling. Utviklingstiltak på området skal knyttes til satsingen Ny GIV og LOS-prosjektet i aktuelle kommuner.

Oppdrag

Fylkesmannen skal:

- Formidle resultater og erfaringer fra det nasjonale forsøket Ungdom i svevet og andre utviklingstiltak. Kommunene skal få tilbud om støtte til utviklingsprosesser med utgangspunkt i lokale behov.
- Koordinere arbeidet som retter seg mot barn og unge innad i embetet, herunder barnevern, helse og utdanning, og samarbeide med andre sektorer og satsinger, f eks Ny Giv i utviklingsarbeid som retter seg mot målgruppa.
- Forvalte øremerkede tilskudd til forebygging og bekjempelse av barnefattigdom.
- Følge opp og veilede kommuner som har mottatt tilskudd til å forebygge og bekjempe barnefattigdom, herunder bistå tilskuddskommuner som ønsker å utarbeide handlingsplaner hvor utsatte barn og unge inngår. Nærmere informasjon gis i eget brev fra Arbeids- og velferdsdirektoratet.
- I aktuelle fylker, delta i oppfølging av de kommunene som får tilskudd til utviklingsarbeid overfor utsatt ungdom, herunder bidra med faglig vurdering av nye søknader.

Finansiering

Finansiert over kapittel 621 i Prop 1 S Arbeidsdepartementet.

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 18. desember nr 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 1](#)
- [Prop. 1 S \(2011-2012\) Arbeidsdepartementet](#)
- [Satsing på barn og ungdom – Regjeringens mål og innsatsområder i statsbudsjettet for 2011 fra Barne- og likestillings- og inkluderingsdepartementet](#)
- [Meld. St. 30 \(2010-2011\) Fordelingsmeldingen](#)
- [Handlingsplan mot fattigdom - Vedlegg til St.prp. nr. 1 \(2006-2007\) - Statsbudsjettet 2007](#)
- [Handlingsplan mot fattigdom status - 2008 og styrket innsats 2009 – Vedlegg til St.prp. nr. 1 \(2008-2009\) Statsbudsjettet 2009](#)
- [Barnefattigdom i Norge – Kompetanseplan for sosialtjenesten og barneverntjenesten 2006-2009 fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og Sosial- og helsedirektoratet](#)
- [Fafo-rapport 2009:50 Aktivitet og deltakelse for fattige barn og unge. En evaluering av to statlige tilskuddsordninger](#)
- [Fafo-rapport 2009:38 Barnefattigdom i Norge Omfang, utvikling og geografisk variasjon](#)
- [Oppsøkende og utadrettet arbeid overfor ungdom utenfor opplæring og arbeidsliv. Rapport fra Barne- og likestillingsdepartementet](#)
- [NOVA-rapport nr 14/10 Utsatte unge 17-23 år i overgangsfaser. Sluttevaluering av utviklingsarbeidet .](#)

- [NOVA-rapport nr 16/10 Verdighetsforvaltning i liv på grensen. En kvalitativ studie av barn og foreldre i familier med vedvarende lavinntekt t.](#)
- [Veier tilbake til skole og jobb. Eksempler fra arbeid med ungdom i 8 kommuner og bydeler. Eksempelsamling fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet .](#)
- [Ingen kan alt - alle kan noe](#)
- Barnefattigdom i et rikt land. Kunnskapsoppsummering om fattigdom og eksklusjon blant barn i Norge. HiO-rapport 2011 nr 10 (Dokumentet er ikke tilgjengelig elektronisk)
- Ungdom i svevet: <http://www.fylkesmannen.no/hoved.aspx?m=29659>
- Utsatt ungdom på kommune-navet:
<http://kommune.nav.no/Sentralt/Sosiale+tjenester/Utsatt+ungdom>
- Barnefattigdom på kommune-navet:
<http://kommune.nav.no/Sentralt/Sosiale+tjenester/Fattigdom+og+level%C3%A5r>

Resultatkrav

- Ha etablert et samarbeid internt hos fylkesmannen i arbeidet med barn og unge.
- Ha oppdatert oversikt over utviklingstrekk blant utsatte barn og unge i fylket på bakgrunn av aktuelle KOSTRA-tall og annen relevant statistikk på fagområdet.
- Ha formidlet resultater og erfaringer fra forsøket Ungdom i svevet og andre utviklingstiltak til alle kommunene.
- Alle kommuner som ønsker det, har fått tilbud om støtte til utviklingsprosesser med utgangspunkt i lokale behov
- Kommuner som får tilskuddsmidler og/eller ønsker å utarbeide en handlingsplan har fått tilbud om opplæring og oppfølging

Rapportering

Det skal rapporteres om gjennomførte aktiviteter på området, type bistand som er gitt til kommunene, vise til gode resultater kommunene har oppnådd og utfordringer kommunene står overfor. Angi antall kommuner og beskriv type tiltak. Se rapporteringskrav under pkt 73.2.